

САГЫНУ ҺӘМ САБАК
«ВТ» хәбәрчесе уйланулары > 2

БАТЫРЛЫК ҮРНӘГЕ
Казан Ратушасында Ватан Геройлары көнен билгеләп үттеләр > 2

БАШЫҢА ТӨШСӘ...
Хәсрәт кемнәрнедер берләштерә, ә кайберәүләр аерылу чигенә барып җитә > 3

ХА-ХА-ХАНӘ
Кызык-мызык, булмас димә, фототөрктеләр – монда > 4

ВАТАНЫМ ТАТАРСТАН

1918 елның 12 мартынан бирле чыга ИЖТИМАГЫЙ-СӘЯСИ ГОМУМТАТАР ГАЗЕТАСЫ № 183 (28956) | Шимбә | 10 декабрь | 2022 ел

Газета 1968 елда Хезмәт Кызыл Байрагы ордены белән бүләкләнде

ЖИДЕ КАТ УКЫП, БЕР ТҮЛИСЕ БЕЛГЕЧЛӘР ЯЛГАННАН САК БУЛЫРГА КИҢӘШ ИТӘ

«Коммуналь түләү кәгазендә тагын бер юл барлыкка килчәк!» «Торакны мәжбүри иминиятләштергән өчен аена 1 мең сум акча ала башлаячаклар!» Соңгы көннәрдә социаль челтәрләр эң шундый эчтәлектәгә хәбәрләр белән тулды. Әлеге төр хезмәт өчен ялгыш бер түләсәң, ул гомерлек булачак, дип тә куркыталар. Түлисеме, юкмы? Бу сорауга җавап бар.

Социаль челтәрләрдә таралган бу видеоэманы күрмичә калучылар сирәктер. Анда килсә елның 1 гыйнварынан торак-коммуналь хезмәтләр өчен түләү кәгазендә яңа юл барлыкка килчәк дигән хәбәр ителә. Бу – торакны иминиятләштерү. Айлык түләү күләме дә билгеле. Аз да түгел, күп тә түгел – 1 мең сум. Исәп-хисап сәхтән тикшереп тормыйча, иминиятләштерү өчен бер тапкыр түләсәң, үзәннән-үзә әлеге төр хезмәткә ризалык биргәнсең булып саналачак, имеш. Алга таба ул ай саен килеп торачак икән. Ә менә бер түләгәннән соң, торакны иминиятләштерүдән баш тартырга теләүчеләргә судтан башка юл юк, бу – бик озакка сузыла торган эш, фатирсыз калуыгыз да бар, дип кисәтәләр. Курыкмас жиренчән курыкырсың!

– Хәзер интернет заманы бит, коммуналь хезмәтләр өчен дә Дәүләт хезмәтләре порталы аша гына түләргә гадәтләндек, – ди Кукмарада яшәүче Гөлнара Илалетдинова. – Дөресен генә әйткәндә, уг-газ өчен күпме исәпләгәннән карап та тормыйм. Күпме язсалар, шулкадәр түлим. Торак-коммуналь хужалык өлкәсендә дөреслек эзләүнең фйдасы юк. Яңа төр түләү турында ишеттек. Тик торакны иминиятләштерүдән баш тарткан очракта, түләү кәгазендәгә ул юлны ничек төшереп калдырырга икәнә аңлашылмый. Интернетта сәхт-фактура-ның гомуми суммасы гына күренә бит.

Социаль челтәрләрдә таралган хәбәрдә торакны иминиятләштерү белән кайсы оешма шөгьльләнчәгә дә аермачык язылган. Мәсьәләгә ачыклык кергүләрен сорап, әлеге иминиятләштерү компаниясенен «кайнар линиясенә» шалтыраттык.

– Мондый хезмәт торакны иминиятләштерү дәүләт программасы кысасында күрсәтелә. Ул гамәлдәгә кануннарга каршы килми һәм килсә елның 1 гыйнварынан илнең аерым төбәкләрендә тормышка ашырыла башлаячак дип көтелә. Бу очракта торак бер айга иминиятләштерелчәк. Килсә айда яңадан акча түлисә була. Иминиятләштерү оракарларына торакның диварларына зыян килү, коммуникация системасы, сантехник жиһазлар керә. Болар барысы да аерым килешүдә күрсәтелчәк. Шунысы да бар: бу – ирекле хезмәт. Ягын телисен икән – түлисез, теләмәсән – юк, – дип аңлаттылар оешмада.

«Бу ялалык Татарстанга кагыламы? Иминиятләштерү өчен түләгән очракта килешүне кайдан аласыз?» кебек сорауларга: «Бу хакта мәгълүмат юк», – дип кенә җавап бирделәр.

Илдәр Мөхәммәтҗанов

Башкаладагы икенче бер оешмада торакны иминиятләштерү буенча агент булып эшләүче Наһия Мөбарәкшина сүзләренә караганда, бүген торакны иминиятләштерү – гайре табигый хәл түгел.

– Хәзер халыкны үгетләп йорисе юк. Үзләре торакны иминиятләштерүебезне сорап мөрәҗәгать итәләр. Бу – ирекле хезмәт. Өстәвенә күп кешенең фатирсыз ипотекага сатып алынган, ә мондый очракта торакны иминиятләштерү – мәжбүри шарт. Берүк хезмәт өчен ике тапкыр түләмисен бит инде. Чыңга ашмас нәрсә белән башны бутамасыннар! – ди белгеч.

Татарстан торак-коммуналь хужалык өлкәсендә ижтимагый контроль буенча төбәк үзәге башкарма директоры Дмитрий Романов та шул фикердә. Аның әйтүенчә, халыкны махсус котырталар.

– Беренчедән, әлеге яңалыкны кем-кайда хәбәр итүе турында бернинди рәсми мәгълүмат юк. Бу имеш-мишешне социаль челтәрләрдә генә тараталар. Ә аны кем уйлап табуы билгесез. Бу – ялган мәгълүмат. Махсус рәвештә халыкның ачуын чыгаралар. Димәк, бу кемгәдер кирәк. Коткыга бирелмәгез! Икенчедән, бүген коммуналь хезмәтләргә бәя арттыру мәсьәләсен күтәрү, гомумән дә, мантыйкка туры килми. Ник дигәндә, комму-

наль хезмәтләргә бәяләр декабрьдә артты гына бит әле. Гыйнварда ил халкы болай да яңа тарифлар буенча исәпләнгән түләү кәгазьләре алачак. Башка төр бәяләргә арту булмамаячак, – ди Дмитрий Романов.

Башкарма директор сүзләренә караганда, сәхт-фактурага яңа төр хезмәт өчен түләү кергү мәсьәләсе алай җиңел генә хәл ителми. Интернеттагы төрле имеш-мишешләргә ышанып, аларны туганнарда-душларга таратырга керешкәнчә, аңа шуны истә тотарга киңәш итә белгеч.

– Аерым бер идарәче оешманың яки иминият компаниясенен коммуналь хезмәтләр өчен түләү кәгазенә өстәмә юл кертергә бернинди хокукы юк. Бу – сафсата! Белгәнбездә, Казан халкына ишегалларынан карны чыгарган өчен яңа түләү кертергә тәкдир иттеләр. Бу хакта алдан ук мәгълүмат җиткерделәр. Кар чыгарган өчен түләргәме-юкмы икән күпкәтлы йортларда яшәүчеләр фәкәт үзләре хәл итәчәк. Монның өчен иң беренче чиратта җыелыш үткәрәләр, фатир хужаларының фикере беләшәләр. Ә торакны иминиятләштерү – һәркемнең үз ирендә. Сезне беркем дә мәжбүр итә алмый. Бигрәк тә бүгенге заманда игътибарлырак булсагыз иде!

Эльвира ВӘЛИЕВА

Куркыныч газ

Өч ел эчендә Татарстанда газ жиһазларының төзек булмавы аркасында 113 янгын очрагы теркәлгән. Барлығы 16 кеше һәлак булган. Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан буенча Баш идарәсенен күзәтчелек эшчәнлегенә идарәсе башлыгы урынбасары Максим Трушин әйтүенчә, 18 очрак газ шартлауга бәйле. Фажигаләр газ баллоннарыннан дөрес файдалану сәбаплә килеп чыккан.

Янгында һәлак булган 16 кешенен 3е – балалар. 36 кеше җәрәхәтләнгән (4е – балалар).

Беренче тапкыр

Татарстанның ДРКБ Балалар онкологиясе, гематология һәм хирургия үзәгендә беренче тапкыр балага сәяк желеге күчереп утыртуның түгә этабы башкарылган. Яман шеш һәм кан авыруларынан интегүчеләрен шундый ысул белән дәвалыйлар. Моның өчен балага иң элек төп күзәнәк күчереп утыртырга кирәк. Үзәктә шуна ирешелгән дә инде.

«Татар-информ» хәбәрәне караганда, яман шешле сәбий хастаханага 16 октябрь аенда эләркән. Гаият катлаулы бу эшләренә, Мәскәүнән Дмитрий Рогачев исемендәгә үзәк табиблары белән берлектә, ДРКБ һәм КФУ белгечләре башкарган.

Сүз уңаеннан, 2023 елда Татарстан табиблары һәм урта медицина персоналы хезмәт хакына өстәмә 141,9 млн сум алачак. Россия Премьер-министры Михаил Мишустин күрсәтмәсе Министрлар Кабинеты сайтында чыкты.

КАМАЗ тизлеген арттыра

КАМАЗ гыйнвар – ноябрь айларында барлығы 39,8 мең йөк машинасы җитештергән. Бу – узган елдагыга караганда 200гә күбрәк сан. Шу ул вакытта завод ноябрь аенда 3,8 мең машина комплекты (2021 елның шушы ук аендагыга караганда 350гә кимрәк) эшләп чыгарган. Моңы тулы приводлы йөк машиналары җитештерүгә вакыт һәм көчнә күбрәк сарыф ителүе белән аңлаталар.

Шул ук вакытта КАМАЗның двигателләре заводы да, 2021 елдагы белән чагыштырганда, җитештерүне арттырган. Ноябрь аенда предприятие 4,5 мең двигател эшләп чыгарган (узган елдагыдан 50гә күбрәк). Ә 11 айда 44,2 мең двигател эшләп чыгарылган (узган елдагы күрсәткечтән 1 меңгә диярлек күбрәк).

Юньлегә илтми

Россиядә наркотик куллану аркасында һәлак булган балалар һәм үсмерләр саны 2017 елдан бирле 2,5 тапкыр арткан. Россия Эчке эшләр министрлыгының наркотиклар эйләнешенә контроль буенча баш идарәсе җитәкчесе Иван Горбунов әйтүенчә, шушы чорда наркотиклар куллану сәбаплә иһәптә торучы балигъ булмаганнар саны 40 процентка диярлек кимегән. Шуңа да карамастан, вазгыять катлаулы булып кала.

Белгеч аңлатып үткәнчә, үсмерләрен наркотиклардан агулану, шул иһәптән үлү оракарлары арту аеруча борчу тудыра. Ул шулай ук 4 ел эчендә беренче тапкыр балаларның наркотикларга бәйле жинаять кылу оракарлары артуын билгеләп үткән. Аның сүзләренә караганда, 2017 елдан бирле мондый жинаятьләр саны 56 процентка арткан.

Сүз уңаеннан, 16 октябрь аеннан июльгә кадәргә чорда иһәбездә 20,3 тонна наркотик һәм психотроп матдә законсыз эйләнештән алынган. Шу ул вакытта, әйткәнчә, 2018 елның шушы ук чорындагыга караганда жинаятьләр саны ике тапкыр кимеп, 200 меңнән 105 меңгә калган. Ләкин хәзер мондый оракарлар янә арткан.

Сөенечле хәбәр!

2022 елның 5–15 декабрь көннәрендә «ВАТАНЫМ ТАТАРСТАН» газетасына ташламалы бәядән язгылып була!

П2435 жомга саны	Ташламалы бәя 444 сум 54 тиен гадәти бәясә – 512 сум 70 тиен
П2409 атнага дүрт тапкыр чыга	Ташламалы бәя 980 сум 10 тиен гадәти бәясә – 1143 сум 96 тиен

Көн кадагында

«ОНЫТЫЛГАН» сумнар

Сораштыру нәтиҗәләре күрсәткәнчә, халыкның күпчелеге коррупция оракарлары белән хастаханә һәм сырхау-ханәдә, җиргә бәйле мәсьәләләрен хәл иткәндә, бакча һәм мәктәптә, милек килешүләре төзөгәндә орачра. Халык-ара коррупциягә каршы көрәш көнәндә узган республика форумында бу һәм башка бик күп көн кадагында торган мәсьәләләр күтәрелде.

Татарстан Фәннәр академиясенен перспективалы икытисади тикшеренүләр үзәге директоры Марат Сафиуллин билгеләп узганча, шулай да алда санап узылган тармаклар арасында сәламәтлек саклау һәм мәгариф – ришвәт алу буенча иң еш телгә алына торганнары.

– Болар – чыннан да лидер. Ни өчен шулай килеп чыга? Әлеге тармакларның җәмгыятькә кыйммәте зур булса да, хезмәткәрләренен хезмәт хаклары аз. һәм гражданданнар жинаять эшләргә мәжбүр була, – диде ул.

Аның сүзләренчә, бу хәл Татарстан, Россия өчен генә хас түгел, ә бөтен дөньяда шулай. Республикадагы вазгыятьне контрольдә тотар өчен халык арасында әледән-әле социологик сораштырулар уздырылуына да басым ясады ул.

Татарстан Президентының коррупциягә каршы сәясәт мәсьәләләре буенча идарәсе башлыгы Марс Бәдретдинов фикеренчә, бу мәсьәләдә түрәләр үзләреннән башларга тиеш. Чөнки коррупция хакимияткә булган хөрмәтне һәм аның абруен киметә.

Рикабай

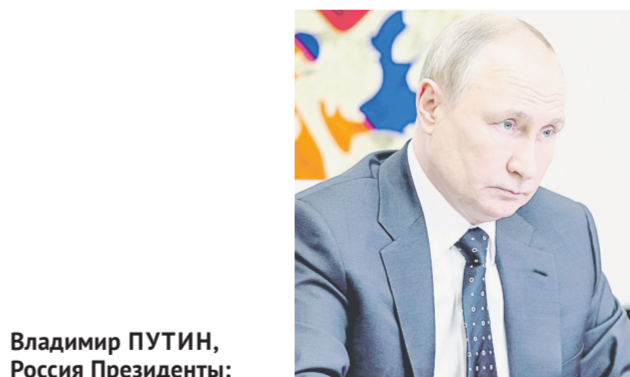
– Түрәгә халык дошманы итеп карыйлар. Әгәр ышаныч юк икән, безнең эһебезнен фйдасы нидә сон? – ди ул.

Һәм мисалга бер депутатның керемнәр турындагы декларациядә миллиард сум акчасын күрсәтергә «оны-тып» калдыруын китерде.

– Монда миллион турында сүз бармый, ә миллиард! Әлеге депутат табышыны шәхси бизнесынан алганлыгын әйтте. «Әгәр хезмәткәр минем менә шундый, ә үзенең менә шундый акча алуын белсә...» – дип акланмакчы булды намуһсыз депутат, – диде Марс Бәдретдинов.

Ахыры 2 нче биттә >

Сүзгә-сүз

Владимир ПУТИН, Россия Президенты:

Көнбатыш Украинадан оятсызларча файдаланды, үзәнә кирәген суырып, Донбасста геноцид һәм террорга күз йомып, иһне колониягә әйләндерде. Хәзер Украина халкын, ерткычларча, Россиягә каршы көрөшү кораллы буларак куллана.

(«Российская газета»дан)

Рейсана 16+